

KODEKS PRAWA KANONICZNEGO W BADANIACH MŁODYCH NAUKOWCÓW
IV OGÓLNOPOLSKA KONFERENCJA NAUKOWA
LUBLIN, 6 CZERWCA 2015 R.

Dnia 6 czerwca 2015 r. w *Collegium Iuridicum* Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II w Lublinie, po raz IV odbyła się Ogólnopolska Konferencja Naukowa pt. „*Kodeks Prawa Kanonicznego w badaniach młodych naukowców*”. Inicjatywa ta zapoczątkowana w 2011 r. przez ks. dra hab. Mirosława Sitarza, prof. KUL, kierownika Katedry Kościelnego Prawa Publicznego i Konstytucyjnego KUL, stanowi odpowiedź na zgłaszane przez ośrodki naukowe w Polsce postulaty, aby dać młodym naukowcom - doktorantom rozpoczynającym swoją przygodę z nauką, jak i młodym doktorom, możliwość upowszechnienia ich dorobku naukowego na forum międzyuczelnianym. Wydarzenie to, poprzez mnogość podmiotów biorących w niej udział, stało się przyczynkiem do ożywionej dyskusji i wymiany poglądów na temat prawodawstwa kościelnego, czego rezultatem są liczne publikacje, jakie ukazują się na łamach czasopism: „*Kościół i Prawo*” i „*Roczniki Nauk Prawnych*” oraz w monografii pokonferencyjnej o tym samym tytule. Organizatorami IV edycji konferencji byli: Katedra Kościelnego Prawa Publicznego i Konstytucyjnego KUL, Wydział Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji KUL, Komisja Prawnicza Oddział Polskiej Akademii Nauk w Lublinie, Stowarzyszenie Absolwentów i Przyjaciół Wydziału Prawa Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Stowarzyszenie Kanonistów Polskich, Wydział Nauk Prawnych Towarzystwa Naukowego KUL.

Otwarcia konferencji dokonał ks. prof. M. Sitarz, który w pierwszych słowach powitał współorganizatorów tego przedsięwzięcia, przewodniczących poszczególnych sesji, prelegentów i zaproszonych gości oraz podziękował Komitetowi Organizacyjnemu za przygotowanie tego naukowego wydarzenia. Zwrócił ponadto uwagę, iż konferencja cieszy się bardzo dużym zainteresowaniem ze strony ośrodków naukowych, zarówno z Polski, jak i zagranicy, czego efektem jest fakt, że w dotychcza-

sowych edycjach wzięło udział 96 prelegentów z Polski, Czech, Litwy, Słowacji, Ukrainy i Włoch.

Następnie głos zabrali: prof. dr hab. Jan Gliński - wiceprezes Oddziału PAN w Lublinie, ks. prof. dr hab. Józef Krukowski - przewodniczący Stowarzyszenia Absolwentów i Przyjaciół Wydziału Prawa KUL i prezes Stowarzyszenia Kanonistów Polskich oraz ks. dr hab. Piotr Stanisław, prof. KUL - Dziekan Wydziału Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji KUL. W swoich przemówieniach życzyli wszystkim prelegentom docieklivosti naukowej, odwagi w stawianych tezach oraz wierności Objawieniu i Tradycji Kościoła.

W konferencji wzięło udział 42 prelegentów, z 7 ośrodków naukowych (Lublin - KUL, Olsztyn - Uniwersytet Warmińsko-Mazurski, Opole - Politechnika Opolska, Rzym - Kongregacja Spraw Kanonizacyjnych, Trnawa - Uniwersytet Trnawski w Czechach, Warszawa - Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego oraz Wrocław - Papieski Wydział Teologiczny, Katowice - Uniwersytet Śląski), którzy w dwudziestominutowych wystąpieniach przedstawili wyniki swoich badań naukowych. Konferencja składała się z dwunastu sesji - jednej wspólnej oraz jedenastu mających miejsce w trzech salach, po których odbywały się ożywione dyskusje.

Do przewodniczenia w poszczególnych sesjach zaproszeni zostali: ks. prof. Józef Krukowski, ks. dr hab. Krzysztof Burczak, prof. KUL (Prodziekan WPPKiA KUL), ks. dr hab. Andrzej Pastwa, prof. UŚ (Kierownik Katedry Prawa Kanonicznego i Ekumenizmu Uniwersytetu Śląskiego), ks. dr hab. Mirosław Sitarz, prof. KUL, o. prof. dr hab. Wiesław Bar (Katedra Prawa Kanonizacyjnego i Sakramentów Świętych KUL), ks. dr hab. Józef Wroczeński, prof. UKSW (Kierownik Katedry Ustroju Kościoła i Kanonicznych Form Życia Konsekrowanego Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego), ks. dr hab. Arkadiusz Domaszek, prof. UKSW (Katedra Prawa o Posłudze Nauczania Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego), bp dr hab. Artur Miziński (Sekretarz Generalny Konferencji Episkopatu Polski), ks. prof. dr hab. Stanisław Paździor (Katedra Kościelnego Prawa Procesowego KUL), ks. dr hab. Stanisław Dubiel, prof. KUL (Kierownik Katedry Norm Ogólnych i Kościelnego Prawa Majątkowego KUL), ks. dr hab. Leszek Adamowicz, prof. KUL (Dyrektor Instytutu Prawa Kanonicznego KUL, Kierownik Katedry Prawa Katolickich Kościołów Wschodnich KUL) i ks. dr hab. Ambroży Skorupa, prof. KUL (Katedra Kościelnego Prawa Publicznego i Konstytucyjnego KUL).

Ze względu na tematykę konferencji odnoszącą się do analizy przepisów prawa zawartych w Kodeksie Prawa Kanonicznego z 1983 r. (dalej jako: KPK/83), organizatorzy przy podziale sesji zastosowali kryterium

merytoryczne i systematykę występującą w KPK/83, efektem czego, było pogrupowanie wystąpień uczestników na bloki tematyczne. Pierwszy blok dotyczył przepisów oscylujących wokół zagadnień związanych z *Normami ogólnymi* w KPK/83, podczas którego swoje referaty wygłosili: dr Piotr Zamelski (Politechnika Opolska) – „*Świadomość prawna w Kościele czy świadomość Kościoła*”; dr Katarína Šangalová (Uniwersytet Trnavski) – „*Stosowanie zróżnicowanych wartości w procesie kanonicznym i cywilnym*”; mgr lic. Mateusz Wyderka (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego) – „*Osoby prawne Kościoła w Kodeksie Prawa Kanonicznego*”; ks. mgr lic. Daniel Klimkiewicz (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego) – „*Władza dyspensowania biskupa diecezjalnego i innych ordynariuszy według Kodeksu Prawa Kanonicznego z 1983 r.*”.

W drugim bloku odnoszącym się do Księgi II KPK/83 - *Lud Boży*, zawierającej przepisy dotyczące norm o chrześcijanach, ustroju hierarchicznego Kościoła i prawa zakonnego, wyniki swoich badań zaprezentowali: ks. dr Piotr Wierzbicki (Papieski Wydział Teologiczny) – „*Znaczenie okresu propedeutycznego w formacji seminaryjnej*”; mgr lic. Patrycja Kukulska (KUL) – „*Obowiązek wizytacji kanonicznej w diecezji*”; mgr lic. Andrzej Kukulski (KUL) – „*Prawa biskupa emeryta*”; mgr lic. Sebastian Margiewicz (KUL) – „*Obowiązek biskupa diecezjalnego wizyty ad limina Apostolorum*”; mgr lic. Tomasz Zdyb (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego) – „*Kompetencje kapelanów wojskowych Kościoła katolickiego w Polsce*”; mgr lic. Agnieszka Romanko (KUL) – „*Kompetencje administratora diecezji w sytuacji sede vacante dotyczące organów mediacyjnych (kan. 1733 § 2)*”; dr Anna Słowikowska (KUL) – „*Funkcje specjalnie powierzone proboszczowi*”; mgr lic. Magdalena Staworko (KUL) – „*Kolegialność w ujęciu Kodeksu Prawa Kanonicznego z 1983 r. i tradycji cerkwi prawosławnej*”; mgr lic. Agata Tarnacka (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego) – „*Upoważnienia kapelana migrantów do posługi duszpasterskiej (kan. 566)*”; mgr lic. Urszula Wasilewicz (KUL) – „*Stowarzyszenia diecezjalne we Francji*”; mgr lic. Małgorzata Koterba (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego) – „*Przejście z instytutu zakonnego do instytutu świeckiego*”; mgr lic. Małgorzata Wierzchowska (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego) – „*Udział wiernych świeckich w charyzmacie instytutu życia konsekrowanego (kan. 303)*”.

Tematyka *Nauczycielskiego zadania Kościoła* stanowiła przedmiot zainteresowań mgr lic. Marii Uryć (KUL) – „*Cenzura książek według Kodeksu Prawa Kanonicznego z 1983 r.*” i mgr lic. Agnieszki Zalewskiej (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego) – „*Działalność misyjna Kościoła w wybranych regionach świata według kan. 786*”.

Na zagadnieniu *Uświęcającego zadania Kościoła* swoją uwagę skupiło jedenastu prelegentów: mgr lic. Beata Fober (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego) – „*Uczestnictwo wiernych w uświęcającym zadaniu Kościoła – zakres kompetencji w świetle kanonów 834-838 Kodeksu Prawa Kanonicznego*”; ks. mgr lic. Krzysztof Cipior (KUL) – „*Przyjęcie akatolików ochrzczonych do pełnej wspólnoty z Kościołem katolickim*”; ks. dr Jacek Jaśkowski – „*Zaświadczenie o spowiedzi a obowiązek zachowania sigilli sacramentalis – aspekty prawne i duszpasterskie*”; ks. mgr lic. Robert Kaszak (KUL) – „*Komunia św. na sposób Wiatyku*”; ks. mgr lic. Damian Kwiatkowski (KUL) – „*Obowiązek przyjmowania sakramentów przez duchownych*”; mgr lic. Natalia Smolińska (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego) – „*Sakramenty pokuty, Eucharystii i namaszczenia chorych w opiece paliatywnej*”; ks. mgr lic. Paweł Lewandowski (KUL) – „*Ofiary mszalne w Kodeksie Prawa Kanonicznego z 1983 r. i IV Synodzie Diecezji Tarnowskiej*”; mgr Monika Krzywkowska (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski) – „*Podmioty współodpowiedzialne za przygotowanie do małżeństwa kanonicznego*”; ks. dr Rafał Dappa (Uniwersytet Śląski) – „*Duszpasterska troska o przygotowanie do małżeństwa (kan. 1063 KPK) w świetle przemówienia Benedykta XVI do członków Trybunału Roty Rzymskiej z 22 stycznia 2011 r.*”; mgr lic. Natalia Bohacz (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego) – „*Małżeństwo katolika z wiernym Kościoła Zielonoświątkowego w kanonicznym porządku prawnym*”; mgr lic. Michał Aniszewski (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego) – „*Wpływ epilepsji na ważność małżeństwa kanonicznego*”

Przepisy zawarte w Księdze V KPK/83 - *Dobra doczesne Kościoła* stanowiły przedmiot analizy dla ks. dr. Pawła Kalety (KUL) – „*Zadania nadzorcze ordynariusza w odniesieniu do dóbr doczesnych (kan. 1276)*”.

Materia dotycząca *Kościelnego prawa karnego*, stanowiła inspirację dla badań trzech prelegentów: mgr. Macieja Delijewskiego (Uniwersytet Śląski) – „*Ochrona małoletnich w prawie kanonicznym przed wykorzystaniem seksualnym (kan. 1395 § 2)*”; mgr. lic. Pawła Głuchowskiego (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego) – „*Kanoniczna odpowiedzialność za dokonanie przestępstwa aborcji (kan. 1398) w kontekście przesłanek dopuszczalności przerywania ciąży w prawie polskim*” oraz mgr lic. Anny Darnowskiej (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego) – „*Wymiar kary przy zbiegu przestępstw w prawie karnym kanonicznym i kara łączna w polskim prawie karnym*”.

Ostatni blok tematyczny dotyczył szeroko pojmowanego *Kościelnego prawa procesowego*, podczas którego swoje wystąpienia przedstawili: ks. mgr lic. Paweł Koleśnikowicz (KUL) – „*Realizacja zadań obrońcy węzła w procesie kanonicznym o stwierdzenie nieważności małżeństwa na przykładzie wybranych spraw prowadzonych w Sądzie Biskupim w Rzeszowie*”; ks. mgr

lic. Tomasz Gałuszka (KUL) – *„Wykluczenie dobra potomstwa na przykładzie orzecznictwa Sądu Biskupiego w Rzeszowie”*; mgr lic. Marcin Sokół (KUL) – *„Dowód z oświadczenia oskarżonego w kanonicznym procesie karno-sądowym”*; dr Justyna Krzywkowska (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski) – *„Ochrona rodziny w działalności sądów kościelnych”*; ks. dr Wojciech Witkowski (KUL) – *„Urzędy w sądownictwie kościelnym w czasie wakatu stolicy biskupiej”*; ks. mgr lic. Stanisław Błaszczuk (KUL) – *„Exclusio boni prolis na podstawie wybranych wyroków Sądu Biskupiego w Zamościu w latach 2010-2012”*; mgr lic. Magdalena Tuszyńska (KUL) – *„Zasada równości stron w procesie o stwierdzenie nieważności małżeństwa”*; ks. dr Krzysztof Białowąs (Kongregacja Spraw Kanonizacyjnych) – *„Doczesne szczątki sługi Bożego w procesie kanonizacyjnym”*; mgr lic. Angelika Wojtuszkiewicz (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego) – *„Procesy rogatoryjne w dochodzeniu kanonizacyjnym”*.

Na zakończenie konferencji głos zabrali ks. prof. L. Adamowicz oraz ks. prof. M. Sitarz, którzy podziękowali wszystkim uczestnikom za przyjęcie zaproszenia do udziału w tym wydarzeniu naukowym oraz opiekunom naukowym prelegentów, za trud włożony w przygotowanie merytoryczne swoich podopiecznych, a także wyrazili nadzieję na kolejną edycję konferencji, podkreślając, że jest to jedno z nielicznych dzieł, pozwalające młodym naukowcom na zaprezentowanie swoich wyników badań szerszej publiczności. M. Sitarz poinformował również, że wszystkie wystąpienia zostaną poddane procesowi recenzji, mającemu na celu dopuszczenie ich do opublikowania w monografii naukowej i czasopiśmie kanonistycznych.

Paweł Zając*

---

* Dr, Akademia Sztuki Wojennej w Warszawie.